

Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013

2013 dccc 4

RHAN 3

TREFNIADAU AR GYFER LLYWODRAETH LEOL

PENNOD 5

GWEITHREDU YN DILYN ADOLYGIAD

Darpariaeth bellach ynghylch gweithredu a gorchmynion gweithredu

40 Gorchmynion gweithredu: darpariaeth ganlyniadol

- (1) Caniateir i orchymyn a wneir gan Weinidogion Cymru, y Comisiwn neu brif gyngor o dan adran 37, 38, 39 neu 43 wneud unrhyw ddarpariaeth gysylltiedig, ganlyniadol, atodol neu drosiannol sy'n angenrheidiol neu'n hwylus yn eu barn hwy neu ei farn ef.
- (2) Caniateir i'r gorchmynion hynny, yn benodol, wneud darpariaeth ynghylch—
 - (a) enw unrhyw ardal neu ward etholiadol sydd wedi ei newid;
 - (b) cyfanswm nifer y cynghorwyr, dosraniad cynghorwyr ymhlith wardiau etholiadol, neilltuo cynghorwyr presennol i wardiau etholiadol newydd neu wardiau etholiadol sydd wedi eu newid ac etholiad cyntaf cynghorwyr i unrhyw ward etholiadol newydd neu unrhyw ward etholiadol sydd wedi ei newid;
 - (c) cynnal etholiad newydd i gynghorwyr ar gyfer pob ward etholiadol yn yr ardal llywodraeth leol dan sylw;
 - (d) y drefn ar gyfer ymddeoliad cynghorwyr ar gyfer ward etholiadol;
 - (e) cyfansoddiad unrhyw gorff cyhoeddus mewn unrhyw ardal neu ward etholiadol y mae'r gorchymyn yn effeithio arni, etholiad iddo ac aelodaeth ohono;

- (f) unrhyw un neu ragor o'r materion a ddisgrifir yn adran 41(2).
- (3) Dim ond o ganlyniad i newid i'r trefniadau etholiadol ar gyfer ardal a wnaed yn dilyn adolygiad o dan Bennod 3 y caniateir gwneud darpariaeth o'r math a ddisgrifir yn is-adran (2)(c).
- (4) Caiff gorchymyn a wneir gan Weinidogion Cymru o dan adran 37 neu 43 gymhwyso neu addasu unrhyw ddeddfiad neu siarter.
- (5) Nid oes dim yn yr adran hon yn rhagfarnu cyffredinolrwydd adran 71 (gorchmynion a rheoliadau).
- (6) Yn yr adran hon—
 - mae “corff cyhoeddus” yn cynnwys—
 - (a) awdurdod lleol,
 - (b) unrhyw ymddiriedolwyr, comisiynwyr neu bersonau eraill sydd, at ddibenion cyhoeddus ac nid er eu budd eu hunain, yn gweithredu o dan unrhyw ddeddfiad neu offeryn er mwyn gwella unrhyw fan, cyflenwi dŵr i unrhyw fan, neu ddarparu neu gynnal mynwent neu farchnad mewn unrhyw fan, ac
 - (c) unrhyw awdurdod arall a chanddo bwerau i godi neu ddyroddi praesept ar gyfer unrhyw ardreth at ddibenion cyhoeddus, ystyr “cynghorydd” yw aelod etholedig awdurdod lleol.

41 Darpariaeth ganlyniadol a throsiannol gyffredinol

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud unrhyw ddarpariaeth gysylltiedig, ganlyniadol, atodol neu drosiannol sy'n angenrheidiol neu'n hwylus yn eu barn hwy at ddibenion rhoi effaith lawn i orchmynion a wneir o dan adran 37, 38, 39 neu 43 neu mewn cysylltiad â hynny.
- (2) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon, yn benodol, wneud darpariaeth ynghylch—
 - (a) swyddogaethau, ardal neu awdurdodaeth mewn neu dros ardal (neu ran o ardal) unrhyw gorff cyhoeddus neu swydd gyhoeddus o fewn ardal (neu ward etholiadol) y mae gorchymyn a wneir o dan y Rhan hon yn effeithio arni;
 - (b) costau a threuliau corff cyhoeddus neu swydd gyhoeddus y mae'r cyfryw orchymyn yn effeithio arnynt;
 - (c) trosglwyddo staff cyrff cyhoeddus neu swyddi cyhoeddus yr effeithir arnynt;
 - (d) trosglwyddo, rheoli neu warchod eiddo (boed yn eiddo tirol neu'n eiddo personol) a throsglwyddo hawliau a rhwymedigaethau;
 - (e) trosglwyddo achosion cyfreithiol.
- (3) Caniateir i'r rheoliadau o dan yr adran hon gymhwyso neu addasu unrhyw ddeddfiad neu siarter.
- (4) Nid oes dim yn yr adran hon yn rhagfarnu cyffredinolrwydd adran 71 (gorchmynion a rheoliadau).
- (5) Yn yr adran hon, mae i “corff cyhoeddus” yr un ystyr ag yn adran 40(6).

42 Trosglwyddo staff

Rhaid i orchymyn o dan adran 37, 38, 39 neu 43 neu, yn ôl y digwydd, reoliadau o dan adran 41 sy'n gwneud darpariaeth ynghylch trosglwyddo staff gynnwys darpariaeth i sicrhau—

- (a) bod person a drosglwyddir i gyflogwr newydd yn aros ar delerau ac amodau nad ydynt yn llai ffafriol na'r rhai yr oedd y person yn ddarostyngedig iddynt cyn iddo drosglwyddo hyd nes bod y person—
 - (i) yn gadael cyflogaeth y cyflogwr newydd, neu
 - (ii) yn cael datganiad ysgrifenedig sy'n cyfeirio at y gorchymyn neu'r rheoliadau ac sy'n pennu telerau ac amodau cyflogaeth newydd, a
- (b) ar yr amod bod y person yn cyflawni dyletswyddau sy'n rhesymol debyg i'r rhai yr oedd yn eu cyflawni yn union cyn y trosglwyddo, nad yw unrhyw delerau ac amodau newydd a bennir mewn hysbysiad o dan baragraff (a)(ii) yn llai ffafriol na'r rhai a oedd gan y person cyn y trosglwyddo.

43 Amrywio a dirymu gorchymynion

- (1) Ac eithrio fel y mae'r adran hon yn darparu ar ei gyfer, ni chaniateir amrywio na dirymu gorchymynion a wneir o dan yr adran hon neu adran 37, 38 neu 39.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru, y Comisiwn neu, yn ôl y digwydd, brif gyngor drwy orchymyn amrywio neu ddirymu—
 - (a) unrhyw ddarpariaeth mewn gorchymyn a wneir o dan yr adran hon neu adran 37, 38 neu 39 y disgrifir ei math yn adran 40(2);
 - (b) unrhyw ddarpariaeth debyg mewn gorchymyn a wneir o dan adran 67 (trefniadau canlyniadol a throsiannol) neu a wneir yn rhinwedd adran 255 (trosglwyddo swyddogion) yn Neddf 1972.
- (3) Ac eithrio fel y darperir yn is-adrannau (4) a (5), dim ond y personau neu'r corff a wnaeth y gorchymyn sy'n cynnwys y ddarpariaeth sydd i'w hamrywio neu i'w dirymu ("y gorchymyn gwreiddiol") a gaiff wneud gorchymyn i amrywio neu ddirymu darpariaeth o'r math a ddisgrifir yn is-adran (2).
- (4) Caiff Gweinidogion Cymru wneud gorchymyn o dan yr adran hon pan fo'r gorchymyn gwreiddiol—
 - (a) wedi ei wneud gan yr Ysgrifennydd Gwladol ac y bo'n ymwneud â Chymru, neu
 - (b) wedi ei wneud gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru (fel y'i cyfansoddwyd o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998).
- (5) Caiff prif gyngor wneud gorchymyn o dan yr adran hon pan fo'r gorchymyn gwreiddiol wedi ei wneud gan gyngor a'i rhagflaenodd ac nad yw'n bodoli mwyach.
- (6) Ond dim ond i'r graddau y mae'n ymwneud ag ardal y prif gyngor y caiff gorchymyn a wneir yn unol ag is-adran (5) amrywio neu ddirymu darpariaeth yn y gorchymyn gwreiddiol.
- (7) Cyn gwneud gorchymyn o dan is-adran (2), rhaid i Weinidogion Cymru, y Comisiwn neu, yn ôl y digwydd, y prif gyngor gydymffurfio ag is-adrannau (8) a (9).
- (8) Rhaid i Weinidogion Cymru, y Comisiwn neu, yn ôl y digwydd, y prif gyngor—

Statws This is the original version (as it was originally enacted).

- (a) anfon copi o'r drafft o'r gorchymyn i unrhyw awdurdod lleol neu gorff cyhoeddus y mae'r gorchymyn yn debygol o effeithio arno yn eu barn hwy neu yn ei farn ef,
 - (b) cyhoeddi'r gorchymyn drafft mewn modd sy'n debygol, yn eu barn hwy neu yn ei farn ef, o'i ddwyn i sylw personau a chanddynt fuddiant yn y gorchymyn o bosibl,
 - (c) sicrhau bod copi o'r gorchymyn drafft ar gael i bersonau a chanddynt fuddiant edrych arno yn y manau hynny sy'n briodol yn eu barn hwy neu yn ei farn ef, a
 - (d) gwahodd sylwadau mewn perthynas â'r gorchymyn drafft o fewn y cyfnod o 2 fis sy'n dechrau ar y dyddiad cyhoeddi o dan baragraff (b).
- (9) Rhaid i Weinidogion Cymru, y Comisiwn neu, yn ôl y digwydd, y prif gyngor ystyried unrhyw sylwadau sy'n dod i law o fewn y cyfnod o 2 fis a chânt addasu'r gorchymyn yng ngoleuni'r sylwadau hynny.
- (10) Pan fo Gweinidogion Cymru, y Comisiwn neu, yn ôl y digwydd, brif gyngor yn fodlon bod camgymeriad wedi digwydd wrth lunio gorchymyn o dan yr adran hon neu adran 37, 38 neu 39 caiff Gweinidogion Cymru, y Comisiwn neu'r prif gyngor, drwy orchymyn, wneud unrhyw ddarpariaeth y maent hwy neu y mae ef o'r farn ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus er mwyn cywiro'r camgymeriad hwnnw.
- (11) Yn is-adran (10) mae "camgymeriad", mewn perthynas â gorchymyn, yn cynnwys darpariaeth a gynhwysir yn y gorchymyn neu a hepgorir ohono gan ddibynnu ar wybodaeth anghywir neu anghyflawn a roddir gan unrhyw gorff cyhoeddus.
- (12) Ni chaiff Gweinidogion Cymru, y Comisiwn neu, yn ôl y digwydd, brif gyngor arfer y pŵer yn is-adran (10) mewn perthynas â gorchymyn a wneir gan rywun arall.
- (13) Yn yr adran hon, mae i "corff cyhoeddus" yr un ystyr ag yn adran 40(6).